

Què n'arriben a ser...!

Són avui força usuats, en un cert tipus de llenguatge, frases exclamatives o, més aviat, ponderatives, com ara les següents: «Es d'un lleig, aquest dibuix!», «Era d'un còmic, aquella escena!», «Aquell senyor, és d'un amable!», «Són d'un cinic, aquells elements!». Encara que ja hem indicat que es tracta de frases ponderatives, com que les hem de transcriure, forçosament desproveïdes de l'entonació característica amb què són habitualment proferides, és possible que algú es quedi a l'escapça, que no n'arriba a treure l'entrellat: amb la frase «Es d'un lleig, aquest dibuix!», no es vol significar que el dibuix és propietat d'algú que és lleig, sinó que el dibuix és molt lleig.

D'on ens arriba, aquest llenguatge tan singular? Difícil és de peregrinar fins els seus orígens. Però aquestes innovacions, vinguin d'on vinguin, i sovint tenen una procedència poc recomanable, sempre ens solen fer més mal que bé. No vénen a enriquir el llenguatge, sinó a vulgaritzar-lo, a fer-lo esdevenir monòton, uniforme i despersonalitzat. A algú li sembla que hem fet una adquisició i resulta més aviat que ens hem de doldre d'una pèrdua. Per un profit il·lusori, per un guany fictici, permetem que es produxi una nova minva en el nostre patrimoni idiomàtic. Perquè l'adopció d'aquestes formes d'expressió estranya comporta sempre l'arraconament i l'oblit de les pròpies i genuïnes, de les que són característiques de la nostra llengua: Es lleig com una mala cosa. Quina escena més còmica! I que n'és, d'amable, aquell senyor! Que n'arriben a ser, de cinics!

Fins ara només havíem detectat aquestes formes d'expressió en el llenguatge col·loquial. Però recentment ja hem comprovat com algun dibuixant, o el seu guionista, no ha sabut resistir la temptació de recórrer-hi. Creiem, si ens volien escaltar, que farien ben fet de prescindir-ne. Que no tinguin l'afany de copiar la realitat tant sí com no, sinó que, amb més ambició, intentin oferir a la realitat —permeable i canviant— un model de bona llei.

ALBERT JANE